1874. VI. évfolyam. 166. szám. Kedd, augusztus 25.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Előfizetési felhivás.

A „Debreczen"-re szeptemb. I-től előfizethetni: egy hóra egy forinttal, két hóra: september-októberre I frt 70 kr, évnegyedre 2 frt 50 kr, septembertől deczember végéig 4 hóra: 3 frt 40 krral.

A „Debreczen" kiadóhivatala.

Ha a függetlenségi párt lesz többségben...

⊙) Gondolom, sokan mosolyognak e föltevésen.

Pedig, kitudja, nincs-e ez idő közelebb, mint hinnők?

Hát az 1847—8-ki, utósó pozsonyi országgyülés megnyitásakor az 1847-ik évi novemberben ki gondolhatta, hogy négy hó mulva az a Kossuth Lajos, ki a kormánypárt által rendesen leszavaztatott, egész szellemével annyira uralkodjék a házban és az országban, mikép nemcsak többség alakult mellette, hanem az ő nézeteit, majdnem kivétel nélkül, egyhangulag fogadta el alsó és felső ház?!

Hát a Bach rendszer garázdálkodásai közepette, hitte-e valaki, hogy a z u r a l k o d ó m a g a k e z d e m é n y e z z e az alkotmányos kormányzat visszaállitását?

A nemzet alkotmánya le volt tiporva; s nem rendelkezhettünk sem fegyveres erővel, sem a közélet lüktetése folytán kifejlődött nézetek meggyőző erejével.

És mégis eljött az idő, mely megtermette a szabadabb gondolkozhatás és cselekvés korszakát.

S miért?

Azért, mert a szabadság szelleme és a nemzetek életjogosultsága — habár darabidőre feltartóztatható is mesterkélt akadályokkal — következetesen és fokozatosan elháritja a gátakat, melyek szabadmozgása elé felhalmoztattak, és folytonosan halad azon irány felé, mely a valódi jólét kivivására törekszik a jog és igazság, a mivelődés és tökéletesedés utain. —

Minden akadály, mely irányában gátolja, csak ujabb rugóul szolgál arra, hogy lerombován azokat, annál gyorsabban siessen czélja felé.

Tehát l e h e t ő, hogy a függetlenségi párt lesz többségben.

S ez lehető annálinkább, mert egyetlen párt sem birhat oly elfogultsággal, miszerint a haza önállóságát k i z á r j a törekvései sorából.

A pártok közt csak a módokra és az időre nézve lehet különbség.

Ha tehát minden párt l e g f ő b b t ö r e k v é s é n e k kell tekinteni a végeredményben a haza önállóságát és függetlenségét: kárhoztatható-e egy párt, mely nyiltan és világosan m á r m o s t kitüzi a zászlót, melyre a haza függetlensége van irva?

S csoda volna-e, ha az, a mire minden pártnak k e l l törekedni, előbb, mint némelyek gondolnák, vagy szeretnék, — eléri czélját?...

Ebben nem lenne semmi különös, és pedig annyival inkább, mert a f ü g g e t l e n s é g i p á r t m a g á t a l k o t m á n y o s p á r t n a k n y i l a t k o z t a t t a k i.

Ha tehát egy parlamentáris párt csakugyan többségre jutna az országházban — miután már a választók közt igy csakugyan többségre kellett jutnia,— a l k o t m á n y o s s z e m p o n t b ó l tekintve a dolgot, — az alkotmányos fejedelem sem térhetne ki a nemzet óhajtásai teljesitése elől.

Élhetne ugyan fejedelmi jogával, hagy az igy alakult többséggel rendelkező házat feloszlassa; de ez óvszer, e veto sem lehetne örökké alkalmazásba vehető...

Igen, de — mondják azok, kik a közösügyes kiegyezést nemzetközi szerződésnek veszik — a g y a k o r l a t b a n mikép lehetne a függetlenségi párt programmja keresztülvihető?

Mi ugyan nem tartjuk nemzetközi szerződésnek a 67-ki kiegyezést.

De ám mondjuk róla, hogy valósággal az!

Ha nemzetközi szerződés: ugy l e j á r t á v a l a z o n n a l m e g s z ü n i k.

S a függetlenségi párt, — mely, közbevetőleg mondva, még sem oly vad, hogy az alkotmányosság kötelékei és kötelezettségei iránt érzékkel sem birna — többségre jutván, határozottan kijelentené, hogy a 67-ki k i e g y e z é s t, **lejártával**, n e m f o g j a t ö b b é m e g u j i t a n i.

Az uralkodó vagy elfogadná e nézet jogosultságát, vagy nem.

Ha igen, kormányra lépne a p a r l a m e n t a r i s t ö b b s é g.

Ha nem: ő felsége a kisebbséggel kormányoztatna; habár ez utóbbi állapot csakis ideiglenesnek lenne tekinthető...

S ha csakugyan amaz első eset következnék be: a függetlenségi pártból alakult kormány előre elkészitené javaslatát, mely Magyarország önállóságára s függetlenségére lenne fektetve; de a pragmatika sankczióban foglalt kötelmeknek, az illető esetek előfordultával teljesitését is magában foglalná.

Jelesen, a nemzet maga rendelkeznék vérével és pénzével; következésképen lenne önálló magyar hadserege és önálló bankja.

Az önálló magyar hadsereg — a mint Mária Terézia időszaka is tanusitja, midőn a magyar vezérlet alatti magyar csapatok folytonosan győztek, mig az osztrák seregek folytonosan vereséget szenvedtek — sokkal nagyobb szolgálatot tenne az uralkodóháznak és a kölcsönös védelemre vonatkozó igényeknek, mint a német vezényszóval, lelkesedést kizáró egy kalapalávonással vezetett k ö z ö s hadak, — melyeknek Königgrätz stb. köszönhető...

Ami pedig az erővel közössé tett birodalom (!) kapcsai folytán létrejött államadósságokat illeti: bárha nem volna köteles, azokból bizonyos t ő k é t elvállalna a nemzet, — s attól egykor, ha lehet, letörlesztés által végkép meg is szabadulna; mig a 67-ki kiegyezés ö r ö k ö s é s á l l a n d ó, sőt n ö v e k v ő terheket róv a nemzetre...

Akkor nem az idegen elemek tulsulya alatt nyögő delegáczió, hanem a magyar törvényhozás határozna a hadsereg és annak szükségei felett...

Pénzügyi tekintetben pedig még maga Ausztria népe is sokkal kedvezőbb helyzetbe jutna, mert nem lenne egyedül egy bankárkonzorcziumra szorulva, ha szüksége áll elő...

Az uralkodóház közössége hogy ezzel mitse szenvedve, azt eléggé tanusitja Svéd- Norvég országok példája, a hol egy ugyanazon uralkodó alatt a két ország külön parlamenttel, és külön hadsereggel rendelkezik...

Tehát vagy kishitüség és bárgyu félelem, vagy öntudatos gonoszság állithatja azt, hogy a függetlenségi párt forradalmi irányzatokkal van eltelve; s hogy, ha e párt többségre jut, beáll a forradalom!

Sőt inkább akkor, az uralkodóház és a nemzet érdekei sokkal erősebben lennének megvédve, — mint a mostani szörnyalkotmány által...

Hogy az önállóság bekövetkeztével — a nemzet magának ura levén — az ipar, kereskedés, gazdászat nemzeti irányban s jóltevőleg fejlődnének, s a szellemi mivelődés és anyagi gyarapodás elmaradhatlanok lennének: ez természetes!

A f ü g g e t l e n s é g i p á r t d i a d a l a t e h á t a n e m z e t i j ó l é t b e á l l t á n a k k é t s é g t e l e n b i z t o s i t é k a é s f ö l t é t e l e!

— **Király ő felsége**, mint a katonai hadgyakorlatok megtekintésére vonatkozó programmban kijelölve van, jövő szeptember 16-án érkezik Budapestre. 19-én Alcsuthra megy, mely alkalommal a Bicskénél táborozó honvédcsapatokat fogja megszemlélni, 21-én Aradra, onnan pedig 23-án Gödöllőre utazik. A budapesti hadcsapatok gyakorlatát, mely Fóth környékén szept. 25-én vagy 26-án lesz, szintén szándékozik megtekinteni.

— **A honvédmenház** vagyona julius havában 39,894 frt 73 kr. volt; a havi bevétel 184 frt 12 kr, vagyis összesen 39,578 frt 85 kr. A kiadás 982 frt 23 krt tett, s ekkép augusztus 1-én a vagyon értéke **38,596 frt 62 kr.** volt.

— **A hitelsegélyegylet** — a mint tegnapi táviratunk tudatá, csakugyan feloszlik január 1-én. A tegnap tartott közgyülésben különösen Weninger indokolása folytán határoztatott el a feloszlás, ki is mint a hitelbank képviselője kiemelte, hogy pénzügyi és közgazdasági szempontból is ártalmas a hitelnek ily mesterkélt uton fentartása. Inditványa folytán — Hajosé ellen, ki a feloszlás ellen volt, a feloszlás 100 szavazattal 32 ellen elhatároztatott. A hitelsegélyegylet tehát január 1-én megkezdi a végleszámolást.

— **Az inkompatibilitási törvény** kijátszásához uj adalékokkal szolgál az „Ellenőr." E szerint többen az eddig kettős állást élvezett képviselők közül, hogy képviselők is maradhassanak, s a második állás javadalmait, ha mindjárt változtatott alakban, élvezhessék mégis: budapesti közjegyzőségre fognak kineveztetni, a mi tudvalevőleg „compatibilis" és mégis jó koncz. Kik ezen urak, nem mondja az „Ellenőr." Pedig jó volna ezt is tudni.

— **Hála fejében** a cs. k. osztrák államvasut — mely Magyarvrszág zsirján hizlalkodik — legközelebb elhatározta, hogy minden uj gépmunkát Bécsben készittet, és Magyarországon csak is igazitgatásokat dolgoztat. És már Budapestről több jeles gépmunkást el is bocsátott, még pedig végkielégités nélkül.

— **A magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyülése** tegnap Győrben ünnepélyesen nyittatott meg. Kruesz, Nagy polgármester, Xantus és Kátay alelnökök beszédei tetszésben részesültek. Mintegy 400 tag jelent meg. —

— **István király ünnepe Bécsben.** Bécsben lakó magyar hazánkfiai vasárnap, aug. 23-án első apostoli királyunk tiszteletére fényes ünnepet tartának, mely délelőtti 10 órakor a capucinusok templomában vette kezdetét. A helyben állomásozó Radeczky-huszárok képezték a templom előtt a sorfalat. Az ájtatosságban résztvettek báró Wenkheim Béla miniszter, a m. király személye körüli miniszterium hivatalnokai, a m. kir. testőrség, herczeg Odescalchy, gr. Török, Bujánovich s a Bécsben időző magyar aristokratia. A magyar szónoklatot Szauter Antal pécsmegyei görcsönyi plébános tartotta, ki kitünő egyházi szónoknak bizonyult. A szónoklatot a „K ö l c s e y"-féle h y m n u s z e l ő a d á s a k ö v e t é. Az ünnepélyes nagy misét pedig dr. Rónay Jáczint, czim. püspök és pozsonyi nagyprépost fényes segédlet mellett végezte; a mise befejeztével a zenekar a „S z ó z a t"-ot játszá el. Az ünnepély rendezése s a templom feldiszitése a tevékeny buzgalmáról ismert áldozatkész Fekete Fidél atya, a bécsi magyarok becsült és szeretett hitszónokának ügyes kezében volt s fáradhatlan ügybuzgóságának köszönhető, hogy a fényes nemzeti egyházi ünnepély oly diszesen sikerült. Délután 3 órakor b. Wenkheim Béla miniszter az ünnepély alkalmából diszebédet adott, melyre a Bécsben levő fourak közül számosan, s az ünnepély rendezője, szónoka s a pontificans hivatalosak valának.

A vizhiányról.

I.

A vizhiányból származott bajokkal ugy vagyunk mi magyarok, mint a pénzhiány miatt támadt országos nyomorral: minél inkább sujtatunk nélkülözésük által, annál jobban sohajtozunk utánuk; — de magunkban nem találunk elég erélyt, akaraterőt minden akadály leküzdésével is azt előteremteni, a mire oly égető szükségünk van. Többnyire a kormánytól várjuk hazánk java előmozditását, a nélkülözött pénzviszony javitását, az önálló bankot, mely iparunkat mozgatná, — csatornahálózatot, hogy földeinkből a termő erő ki ne száradjon, — független haza kivivását, hogy ebben önérzetes polgárok milliói erőt meritsenek minden vihar elleni küzdelemre; a kormánytól várunk mindent, holott látjuk, hogy a kormány oly. férfiakból alkottatott, a kik — midőn nekik jól van dolguk, — nem látják a hazában nélkülöző nemzet százezreit, kik a nemzet vállára ujabb és sulyosabb terheket halmoznak.

Az ily kormánytól nem lehet várni, hogy a haza szükségeit kielégitse, elégnek tartván az saját énjének a kényelmes bársonyszékek biztositását. Nem lehet várni orvoslást azon országgyüléstől sem, mely ily elfogult kormányt megtür.

Tehát tegyen a nemzet.

A nemzet — mint egy ember — álljon fel, és sérelmét, panaszát fel tárván, jövőre oly képviselőket válaszszon a nemzetgyülésre, a kik azon panaszokat ne csak meghallgassák, hanem azok eloszlatására vállalkoznak is; — oly képviselőket válaszszon a nemzet, a kik a hazát nem fogják engedni sem más államnak, sem idegen bankároknak kizsákmányolni, annyival kevésbé szédelgő kupeczek által kifosztogattatni.

Ha ennyire eljutott a nemzet, akkor lehet az egeket is megrengető közös harsány kiáltással követelni a törvényhozástól, hogy mellőzve minden oly érdeket, melylyel eddig hazánk és nemzetünk végleges sülyesztése czéloztatott; minden bajunk elenyésztetésére legelsőben is nyomasson pénzjegyet annyit, a mennyi a forgalom és adófizetés eszközlésére elegendő.

Ekkor lesz pénz a csatornahálózatokra, ekkor lesz pénz az átalános ipar és kereskedelem fejlesztésére.

Az állam pénzjegyeit akár kölcsönképen, akár az állam részére kivántató bevásárlások és fizetések által forgalomba hozván, a kamatokból lassankint az államadósságot is lehetne törleszteni, — a haza népei pedig átalánosan gyarapodnának, s egy önálló banknak alapját lassankint beszereznék. Ugy hogy a mikorra a 10—20 évi állami pénzjegyek beváltatnának, egy bank alap érczben is készen volna.

Az állampénzjegyek Magyarországban egyenlő értéküeknek nyilvánittatnának az osztrák bankjegyekkel, s Magyarországon minden állami és magán pénzintézetben és adópénztáraknál elfogadandó. A külföld nem köteleztethetik elfogadni, de ha elfogadja, vele magyar terményekért fizethet. Ellenben ha el nem fogadja a külföld, terményeink ára fizetésére magunk jelölhetjük meg a pénznemet, ugy miként ők megjelölik a gyártmányaikért velünk fizettetni kivánt pénzeket.

Most térjünk a v i z h i á n y b a j a i orvoslására.

A v i z akadálytalan forgása földünknek oly nélkülözhetlen, mint az állati testben a szabad vérkeringés. Ha az állati testben egyikmásik részben megreked a vér, ha azonnal nem is, de időmulva halált okoz, mindenesetre pedig tagelesést, érzéketlen- és tehetetlenséget idéz elő.

A föld viz nélkül terméketlen holttest, ezt tudjuk, még is oly bakot lőttünk, a Tiszaszabályozás alkalmával, hogy a vizet egyenesen elzártuk földeinktől, s igy önként vakon mentünk a veszedelemnek, melyet magunkra mértünk. A c s a t o r n á z á s i t e r v e k e t m e l l ő z t ü k.

Igaz, hogy midőn a nagy Széchenyi a Tiszát szabályozni kezdte, sok nehézséggel kellett küzdenie, — a pénzhiány miatt — már a szabályozó társulatok szervezésénél, — a költség igen magasra tornyosodott kezdetben is; pedig még csak a Tisza kiöntései megakadályozása volt tervezve; már erre is alig lehetett a pénzt előteremteni.

Hát ha még a csatornahálózatok nagyszerü kivitele vétetett volna munkába: kétségbeesett volna az egész tiszaparti érdekeltség s talán felé sem ment volna a gyülésnek, nem hogy a vállalatba elegyedett volna. De akkor a viztől mint rémtől, iszonyodtak az emberek, s iszonyatukban csak a Tisza kiöntése ellen akartak minden erőt megfesziteni; a csatornázás kérdését — mint szükségtelent — elvetették, pedig Széchenyi tervében az is benne volt.

Azóta pár évtized bebizonyitá az emberek előtt, hogy még is nagyon hibáztak a Tiszagát épitésekor abban, hogy a kiöntési régi nyomokon legalább zsilipeket nem épittettek. E zsilipeken a Hortobágy és kapcsolatos pusztåk is legalább tavaszszal megöntöztethettek volna, s ma sem lett volna oly szegény, hogy ott füszál sem találtatik száraz időben.

Most már a v i z h i á n y r ó l s ennek szomoru következményei enyhitéséről megindult az eszmecsere. Egyrészről a mondatik, hogy a Tiszából csöveken kellene a vizet gépek segitségével nyomatni; s erre egy millió költség hozatik kilátásba, a mi azonban alig lehet elegendő, csak az egyenes irányu vezetésre is; hát még egyéb mellék ágak s nagyobb területek öntözésére. Ez egyelőre mérhetlen költséget és nagyon mérsékelt hasznot mutat.

A másik nézet abban öszpontosult, hogy,

A „DEBRECZEN" tárczája.

Lajos napján!...

— **Bérczy Lászlótól.** —

Hullámzó bort a kehelybe!
Rajta vigan! Talpra mind.
Hadd feledjük mámorában
Azt a régi néma kínt,
Mely szivünket ugy emészti
Huszonöt év óta már. . . .
— Lajos napján üdvözöljön,
Bujdosó! e telt pohár!

Óh! mi sokszor várva vártunk!!
Nézz hazádra . . . oly beteg . . .
Ármány, önzés s vérpióczák
Serge hányszor lepte meg!!
S bár segélyt kér: nincs ki hallja,
Gyógyirra hiába vár. . . .
— Lajos napján üdvözöljön,
Bujdosó! e telt ponár!

Óh, mit értünk itt azóta?
Lelkünk felsir, hogyha szól!!
A nép átka bár ne zugna
A hon minden tájiról!
Egy lépés még . . . és benünket
A népek nagy sirja vár.
— Lajos napján üdvözöljön,
Bujdosó! e telt pohár!

Hir, dicsőség fényes álma
Itt, e honból meszsze tünt. . . .
Honfi szivben honszerelmet
Alig lelsz már mindenütt.
Csak az önzés, és önérdek,
Mely itt büszkélkedve jár. . . .
— Lajos napján üdvözöljön,
Bujdosó, e telt pohár!

S mig nyomor közt küzdve izzad:
Azok sértik untalan,
Kikre üdve volna bizva. . . .
Annyi pusztitója van!
És egén alig derül fel
Egy fénylő reménysugár. . . .
— Lajos napján üdvözöljön,
Bujdosó! e telt pohár!

Óh! kit meszsze tengeren tul
Hajtott gyászos végzeted:
Honszerelmed küldd segélyül,
S ébreszd fel e nemzetet!
Mely oly régen tespedés közt
Tetsz-álmát aluszsza már. . .
— Lajos napján üdvözöljön,
Bujdosó! e telt pohár!

És ha e nép tetterőre
Ébred lelked nyomdokán;
S létjogáért küzdve hősen
Felviruland szép hazánk:
Neved lesz örökre áldva —
Mit sirig keblébe zár. . . .
— Lajos napján üdvözöljön,
Bujdosó! e telt pohár!

Élj sokáig! . . . hogy nevedre
Lelkesüljön a magyar!
És hazáját védni tudja,
Mint akkor . . . a honfi kar!
Hajh, dicső mult! ... mért is volt gaz?
S mért gyászolsz Világos vár? . . .
— Lajos napján üdvözöljön,
Bujdosó! e telt pohár!

Hullámzó bort a kehelybe!
Rajta! vigan talpra mind!
Hadd feledjük mámorában
Azt a régi, néma kínt!
Mely szivünket ugy emészti
Huszonöt év óta már. . . .
— Lajos napján üdvözöljön,
Bujdosó! e telt pohár!

ANNA TITKAI.

— Svéd regény. —

Schwarcz Mária Zsófiától.

I. FEJEZET.

(Folytatás.)

Erre aztán oly gyorsan bevégzé a nagybátya öltözését, mintha valósággal elhitte volna, hogy unokaöcsének élete csakugyan veszélyben forog.

— Johanna bizonyosan jó reggelit készitetett, — mondá Wikstrand, miközben Éliással az ebédlőbe mentek, hol már a csinosan megteritett asztalon kinálkozólag tünt föl a jóillatu reggeli. Egy negyvenéves delnő, és két ifju volt jelen a teremben.

— Most már kedves testvérem, azt szeretném tudni, vajon ezen kóborlovag részére készitettél-e valami reggelit? — mondá az elnök, miután az ifjak reggeli köszöntését barátságosan viszonzá.

A megszólitott testvér csudálkozva nézett bátyjára, s a nélkül, hogy a kérdésre felelt volna, mosolyogva tekintett unokaöcsére; majd erről a két ifjura, aztán pedig mindnyájukat fölkérte az asztalhoz ülésre.

A reggeli oly kitünő volt, hogy az elnök akár az államtanácsosokat is meghivhatta volna.

A joggyakornokok- vagy leendő biráknak nagyon izlett a sokféle csemege, ami a reggelinél feladatott, és jól is elfogyasztottak belőle, midőn pedig a több hónap óta távol volt Éliás visszaérkeztének örömére az elnök bort is hozatott, a legnagyobb készséggel üritették poharukat. S igy a kis reggeliző társaság hangulata csakhamar igen élénk, vagy mikint az elnök mondá, „átkozottul kedélyes" lett.

Nem volt csuda, hiszen Éliás megérkezésén mindnyájan örvendeztek.

Azonban mielőtt regényünk folyamán előbbre haladnánk, ugy véljük, a tisztelt olvasó kivánságának teszünk eleget, ha a törvényszéki elnök Ekholmban levő jószágán lakó s már félig-meddig bemutatott egyéneket közelebbről is megösmertetjük. Mit is ezennel készséggel teljesitünk.

Éliásnak az ebédlőbe léptekor már jelen volt két fiatal ember, a Wikstrand juristái voltak, kik ugyanazon pályán kivántak haladni, melyen elnökük volt.

Az idősebbiket Lemmark Thurenak hivták, igen szegény származásu ifju, és már jó darab idő óta a törvényszéki elnök segéde. Éliás barátságának köszönhető, hogy az iskolai és tanulói szünidőket Ekholmban tölté, valamint azt is, hogy a jogi vizsgát letette, amit az Éliás ajánlata által megnyert jószivü nagybátya pártfogása nélkül talán el sem érendett volna. A törvényszéki elnök Éliás ajánlata és kérése folytán Thure pártfogójává lett, és azt egész tanulói pályáján át pénzzel látta el. Midőn tanulói pályáját bevégezé, segéd lett jótevőjénél. Legkedvesebb és legjobb barátja volt Éliásnak, és igy lett tagjává a Wikstrand-családnak.

A másik ifju ember Róth Konstántin, még ujoncz volt; gazdag szülék gyermeke, kit édes atyja az ő nagyrabecsült barátjánál, Wikstrandnál óhajtván tartani, érette szép évi dijat fizetett.

(Folyt. következik.)

„Debreczen" eredeti
...TÁVIRATA.
...t, auguszt. 24. A régi ...t, minden közbevetés da... ...5-dik évi január I-re fel... ...kormányát Magyarország... Németország elismerték; ...iresztelések alaptalanok... ...k. A többi nagy hatalom ...őket. Ezzel a karlisták ...ás van mérve.

...esztő s kiadótulajdonos: ...I KÁROLY.
...munkatárs: ...ARI KÁROLY.

...gkiárulás
...ry testvérek
...ruhakészitési termében ...eczenben.
...k uj modorbani átalaki... még raktáron levő összes ...m. selyem és szőr ...k. felöltők, kala... ...ok. fehérnemüek, ...b. ujonan teteme... ...itva 30—50%-al gyári ...ánltatnak a nagyérd. kö... ...figyelmébe.
480 1—3

...rési hirdetmény!
...ári kincstári uradalom ...dnyi erdőségeinek tölgy ...mése folyó évi szeptember ...ti 9 órakor, valamint a ...kon alólirott hivatal iro... ...nos árverés utján bérbe ...i érdeklettek azon ész... ...tetnek, hogy 10%-kal el... ...ltatkat a kitett napig ...beli árverés megkezdé... ...veskedjenek. ... és szerződési föltételek ...kott hivatalos órákban ...874. augusztus hó 12-én. ...gy. kir. erdőhivatal.

...m. a derecskei 51. számu telek... ...h. r. sz. alatt bejegyzett há... ...azon jegyzőkönyvben I. 1—7. r. sz. ... ...nber ho 24-ik, s szükség esetére ... ...a derecskei kir. járásbiróság ... Szentpétery Sándor, aljegyző.

...béri hirdetés.
...enstein Mária asszony ő méltó... ...hirré tétetik: miszerint Zem... ...kvő jószágát „Bodrog-Keresz... ...tozó „Uj-Siska" nevü puss... ...évre haszonbérbe adni szándé... ...felvilágositást a tisztartói ...d, — Bodrog-Keresz... ...esztur, 1874. aug.
Freyler József, tiszttartó.

mint felebb érintetett, a Tiszából zsilipiken öntessenek tele a tiszavidék laposai s ez kellőkép elegendő lesz a lábas jószág fentartására jó legelőt előállitani.

És e nézet valósitása — igaz — legkevesebbe kerülne, de legkevesebb lenne eredménye is, hanem az a kicsi biztos volna.

Én itt más módot kivánva ajánlani, mielőtt abba bocsátkoznám, szükségesnek látom a vizet mint a növény és állatországnak nélkülözhetlen tápanyagát nyilvánitani; a viz a mely vidékeken nyilt folyással bir, annak a vidéknek mindig üde légkört varázsol; a mely vidékeken a viznek nyilt folyása van, azon vidék ipara terjedtebb, nagyobbszerü, azon vidékben a gyáripar megteremtése könnyü, s ha egy nagy városnak folyóvize van, az a város annak okszerü felhasználása által gyorsan gyarapodik, nemis emlitve a kedvező előnyt, mely uszoda állitásra és fürdésre kinálkozik; nem a halászatot, mely sokaknak kenyeret ad és kedves csemegével kinálkozik.

De a viz, ha nagy tömegben valamely lapályban megfeneklik, s a nyár hevében felmelegszik, egészségtelen, hideglelést teremtő léget áraszt, s ez nemcsak az embert, hanem a barmokat is betegekké lépkórosokká teszi. Ezt bizonyitják ama szabályozás előtti marhavészek, a mikor a tiszavidéki laposak, ugy a Hortobágy mellékeiben, mint a Nyir és Ér közötti völgyekben egész nyáron büzhödött a mocsár, s volt többször marhavész ragály és métely által.

Az ily mocsárterületek a földszinén oly sebek, mint az állati testen a fekély; tehát ilyet megtürni nem, előállitását engedni még kevés é szabad. Pedig az egyszerü zsilipkiöntések által ilyenek állanának elő, a nélkül, hogy a viznek szabad lefolyására ut nyittatnék.

Nekünk magyaroknak hogy megélhessünk, e magyar alföldet a magyar nemzetnek nemcsak fentartani, hanem ezt az ipar, kereskedelem és tudomány által oda emelni elmulaszthatlan kötelességünk, a hol más országok virágzó gyáriparvárosai állanak. A nemzetnek magának kell minden alkalmat megragadni, mely által jövője biztosittatik, a nemzetnek kell munkálkodnia, hogy az isten is segitségére legyen.

Ha e magyar alföldet akár ugy tekintjük mint földmivelő és termelő vidéket, — akár ugy tekintjük, mint a külföldi ipar megett századdal hatramaradt iparszegény földrészt, mindkét esetben kötelességünk ezen alföldnek magadni azt, a mire ugy a földmivelő, mint kézi és gyáriparos népünknek mulhatlan szüksége van, mindenik esetben ezen alföldünket egy jól tervelt nyilt

Csatornával kell átmetszeni, mely átmetszés kezdetét venné a tisza-dobi töltés átmetszetével, Sz.-Mihály, Nánás, Böszörmény érintésével Debreczen nyugoti oldalán, a szőlőskerteken kivül, folytatva többnyire a természetes kiöntési medrek és folyások teknői irányában, innen a kádárárok mentén, kispércsi és sárándi határ érintésével Szovát felé és Szoboszló mellett, P.-Ladány, Karczag, Kisujszállás, Madaras, T.-Sz.-Miklóson és Szolnokon alul a Tiszába vissza bocsátva. E főcsatornából aztán mindenik község magának építhetne saját költségén igényének megfelelő csatornázatot. Ezenkivül a Tisza közelében eső községek és puszták birtokosai saját költségükön zsilipépités által pusztáikat s igy a Hortobágyot is megöntözthethetik, vagy szabályos vizmüvet készittethetnek.

A főcsatornát épitené az érdekeltek társulata közös költségen, ugy a terv[illegible] alapitása is mindannyinak befolyásával történhetnék.

Minden község már a csatorna épitésekor előre készitett tervei szerint — egy bajjal — saját öntözési terve szerint kivántató zsilipeket — költség kimélésből — beépittetheti, a csatornákat későbbre is hagyhatván.

A főcsatornának mélységét, szélességét a körülmények határozzák meg; nevezetesen az, hogy az oldalmetszetek, főcsatornák mennyire fogják igényleni a nagy csatorna viztartalmát.

T.

Külföld.

Francziaország. Mac-Mahon megérkezett Lorient-be. Nemetország spanyolországi követe grf. Hatzfeld e hó 24-én Párisba érkezett.

Olaszország. A bécsi férfi dalegylet tegnapelött Velenczebe érkezett és ünnepélyesen fogadtatott.

Spanyolország. A „Havas és Reuter" lapok megerősitik a tegnapi táviratunkban jelzett azon hirt, hogy Németország és Ausztria a Serrano kormányát elösmerték.

A „Neu Fr. P." pedig következőkép jelzi ez eseményt.

„Az osztrák-magyar képviselő, Gravenegg báró tegnap tudatta Ulloa spanyol külügyérrel, hogy a bécsi kabinet elismeri Serrano kormányát; hasonló értelmü jelentést tett a német képviselő is." Az „Opinione" jelentése szerint pedig az orosz kormány szintén megküldötte a Serrano tettleges kormányának elösmerését.

Pavia tábornok főhadiszállását Veruel-be tette. A karlisták által megszállott területeken létező köztársasági katonák családjait Don Alfonzó egy napi parancsban kiutasittatatni, és vagyonukat elfoglaltatni parancsolja.

Angolország. A walesi herczeg a mult szombaton meglátogatta az osztrák császárnét wight-szigeti szállásán.

Vidéki élet.

Nyiregyháza aug. 21.

Árkádiai boldogság!

Most nyertünk már meg mindent, — nem 867-ben, kell-e több nekünk elégedetleneknek? mint hogy az ellenzék leghiresebb(?) vezére Ghyczy, a mi Ghyczynk(?) hazánk pénzügyminisztere.

Mily boldogság! mily öröm! tapsoljatok édes polgártársaink, komáromiak, hiszen az általatok annyi izben egyhangulag megválasztott Ghyczy Kálmán a jobboldal által hajdan rettegett ellenzéki vezér, vezeti a magyar pénzügyiminiszteriumot, és azt senki sem vonhatja kétségbe, hogy ő pénzügyi kapaczitás.

Ezt, mióta tárczáját kezeli, sokszor be is igazolta, de beigazolta azt legközelebb itt nálunk Nyiregyházán, melynek bizonyságául álljon itt a következő s a jelen rendszer embereit teljes világitásba helyező történetke; — ugyanis.

A városunkban székelő m. k. adó hivatalnál a mult egész évben ez évi april hóig rendesen 2 adóvégrehajtó müködött; ösmerve ezen intézményt, elképzelhetjük, mily sikerrel; elég az hozzá, hogy ezen két végrehajtó belátva, hogy sem az államnak, sem senkinek a világon ezen a téren nem használhatnak, az inséggel küzdő népet hasztalan zaklatják, az képtelen fizetni, mind a kettő beadta lemondását.

Azóta 4 hónap mult el, ezen 4 hó alatt a nép letakarta életnemüjét, melyet a téli száraz fagy és az egerek sokasága ugy megdézmált, hogy, az 1873-ik évi aratásnál is silányabb lett; — ezen négy hó alatt két hónapig vidékünk ma látott először esőt, a szárazság oly nagy volt, hogy a tengerinek nagy része már le van vágva téli takarmánynak, a krumplira eshetik már az özönviz is, ugyszintén a kölesre is. S igy gabnanemünk jó ha vetni elég lesz, tengeri, köles, krumpli, paszuly, szóval főzeléknemü ugy szólván semmi; bármerre tekintünk, mindenütt inség és nyomor, a nép emellé a mult évi rosz termés következtében egymásután hull áldozatul a hiénafaj karmai közt, s az ez évi rosz termés még inkább növeli a közinséget.

És mindezzel szemben mit tesz Ghyczy Kálmán a nagy pénzügyi kapaczitás a nép embere (?) — a magyar pénzügyminiszter (?)

Két adóvégrehajtó biztos is felesleges a nyiregyházai adóhivatalnál, mert azoknak sem tudnak sem dolgot sem fizetést adni és mégis most 8 mondd nyolczat neveztek ki az inséggel küzdő nép érdekében. — Ez már valóban árkádiai boldogság?!

Hát nem elmondhatjuk e 67-es közösügyi kiegyezkedés hőseivel mi is, hogy „mindent megnyertünk"! — hiszen ha még soká igy tart, hát akkor legokosabb lesz, ha minden földünket átadjuk az államnak, mi pedig beállunk az állam feles munkásainak és napszámosainak, mert bizonyára több hasznot nyerünk ugy földeinkből mint jelenleg.

Gratulálunk Komáromnak.

Ugy-e pénzügyiminiszter ur, hogy hamar megboszulja magát az elvváltoztatás? — még ezelőtt egy évvel ön beszélt ezeken a hangokon az akkori pénzügyminiszterrel, és ma már ön a bünbak; önt leczkéztetik a rendszer hibáiért.

Tudjuk mi azt igen jól, hogy a rendszerben és nem a szemelyben a hiba, de épen azért, mert a jelen rendszer oly rosz, hogy azon kormányozni nem lehet, mert a jelen rendszer Magyarország végromlására vezet — kárhoztatjuk önt, ki oly fényes sikerrel küzdött éveken át ezen rendszer ellen: miért állott most, évek mulva azok sorába, kik ezen gyülöletes és hazánkra végsemmisülést hozó rendszert megalkották és mindenáron igyekeznek fentartani.

El a közösügyes rendszerrel, mert ha még sokáig boldogit bennünket, megszokjuk mint a czigány lova a koplalálst.

. . . . cz. . . . f.

H.-Szoboszló, aug. 24.

Az alsó szabolcsi czimet nyert takarékpénztári egylet, a mint a hivatalos lapban is közöltetett, folyó hó 23-dik napján alakuló gyülését székhelyén Szoboszlón megtartotta, a vidéki és helybeli részvényesek a legnagyobb részvéttel tömegesen jelentek meg. A közgyülés vezetésére ideiglenes elnöknek országgyülési képviselő Csanády Sándor, jegyzőnek Kühnel Ignácz egyhangu felkiáltással választatott meg, a tanacskozás megkezdetett, az alapszabályok helybehagyatván, a takarékpénztári tisztikar egyhangu felkiáltás utján következőleg választatott meg: Elnök gr. Dégenfeld Imre, főigazgató báró Baldácsi Antal ur, alelnök Fogthüy Lajos, igazgató Kiss Lajos, jegyző Fekete Sándor pénztárnok Somogyi János; számvevők: Tőkés Károly, Szoboszlai Miklós, Szabó Albert; a könyvelő hivatal ez ideig betöltetlen maradt, melynek mielőbi betöltéséről az egylet gondoskodni fog. A 70 tagból álló választmány is megválasztatván, — az egylet alakultnak kimondatott; a részvény után eső részletfizetések megkezdettek, az üzlet folyó évi deczember 1-jén nyilik meg.

Egy részvényes tag.

UJDONSÁGOK.

* **Lajos estéje Debreczenben.** Megünnepelték ez estét Debreczenben is több helyen; egyebek közt egy kis barátságos körben. Az eszme, mely e társaságot összegyüjté, alkalmi volt, de olyan, amely soha el nem évül, mig a tiszta, független szabadságérzet él a magyar nemzet keblében! Ez eszme mindenfelett magyar hazánk boldogságának óhajtása volt, összekötve azon férfiu nevével, aki annak, a történelem legujabb korszakában ellenségeink által is csodált s meg nem dönthető alapját vetette meg. Ezen eszmétől vezéreltetve gyült össze többi közt a fentebb emlitett kör. A barátságos lakoma természetesen nem mulhatott el toasztok nélkül, amint azt magyar természetünk hozta magával. Pohárköszöntések tartattak Kossuth Lajosért; az országot az ő elvei szerint boldogitni törekvő Lajosokért: Mocsáry és Csávolszky Lajosért; Ihász Dánielért; a haza felvirágzásáért! sat. sat. S ez alkalomból a következő távirat küldetett legnagyobb hazánkfiához, Kossuth Lajoshoz: Kossuth Lajosnak, via Turin Baraccone di Collegno, Lajos estéjén, Debreczenben, Bánki bácsinál, Magyarország szabadságát, boldogságát, s önnek ezek megérését óhajtják: Tisztelői.— Üdvözöljük e kis barátságos kört, mely Debreczen város polgárainak s a nemzet igaz fiainak érzületét fejezte ki. S magunk részéről — tegnapi üdvözletünk kapcsában, ujolag csatlakozunk a táviratban kifejezett jókivánathoz.

* **Nyiregyházán** nagy mennyiségü hamis bankjegyre akadtak. A vizsgálat foly. Fischer Nándor az oszt. nemzeti bank helybeli fiókjának vezetője ott időzik a vizsgálat folyama alatt.

* **Tánczos Istvánné** leánynöveldéjében a női kézmunkákra, idegen nyelvekre, rajzra, zenére az uj tanfolyam már szeptember hó 1-ső napján elkezdődik; a beiratások folyamatban vannak. Tánczosné asszony ujabban szervezett intézetében oly nagyobb növendéklánykák is fölvétetnek, kik bevégezve egyéb tanulmányaikat, a női kézimunkák, idegen nyelvek, rajz, zene s a finomabbb társalgásban magukat tovább képezni óhajtják; ilyenek elkülönitve a rendes növendékektől fognak a nevezett tárgyakban oktattatni. — Ez eszme a mily szép, ép oly jó és hasznos, mert ezáltal nem csupán a még tanulni szükséges tárgyak teljes birtokába fognak jutni a növendékek, de mi a szellemi képzésre is nagy befolyást gyakorol, elsajátitandják azon finom és megnyerő modort, melyre az életben főleg a lánykáknak oly igen szükségük van! s ez a legmagasabb müveltségnek is himpora. Óhajtjuk, hogy megértve a szülők a nevelés terén dus tapasztalatokkal biró derék nevelőnő törekvésének czélját: felhasználandják a kedvező alkalmat gyermekeik javára tőkésiteni.

* **Hetivásárunkra** ma ismét rég nem látott nagy mennyiségü termény szállittatott, melyek között csak a köles volt kevéssé képviselve, minden egyéb bőven volt. Ma már a terményárak általánosan hanyatlottak, miután a terménykereskedők a vásárlástól tartózkodtak. A rozs volt vételük tárgyául jelölve, azonban ezt is hanyagolni látszottak, mig az árat lejebb szállitaniok nem sikerült. Árpa sok, tengeri is elég bővön volt, s tegnapi árukat nem tarthatták meg. Az árak igy állapodtak meg: sulyos tiszta őszi buza 10.60—11 frt, könnyebb faj őszi és tavaszi 9.10—10.40 kr, kétsz. 7.80—9.20 kr, rozs. 7.20—40 kr, árpa 5.20—40 kr, zab 3.40—60 kr, tengeri 9.20—60 kr, köles 10—11 ft, vadrepcze 3.80—4 frt, zsák kolompér 2.60—80 kr.

* **A kereskedő ifjuság** tánczestélyére vonatkozólag jónak látja a rendezőség a tiszt. meghivott közönség tudomására hozni ujolag, hogy az f. hó 29-kén, szombaton a „Fehérló termében lesz megtartva; nem pedig vasárnap, mint ahogy az a „Debreczen" tegnapi számában közölve lett. — A tánczestély kezdete 8 órakor.

* **Tóth Ferencz,** főiskolai tanár mintegy 3 ivből álló önigazolási czikket küldött be hozzánk a bölcseletügy állására s saját tanári helyzetére vonatkozólag. Mivel e czikk huszszorosan haladta a neheztelt czikket, mint ami ellen iratott, föl nem vehettük; hanem ajánlkoztunk rövidebb czikk felvételére, amibe a nevezett tanár bele nem egyezett. Mivel valószinü, hogy a hosszu czikk más lapban fog megjelenni, annak egész terjedelmében megjelente utánra fentartjuk észrevételeinket.

* **Hymen.** Vasárnap f. hó 23-án hirdettettek ki mint jegyesek ifj. Szücs Ferencz érselindi jegyző s helybeli lakos Juhász Mihály bájos leánya Juhász Ilona kisasszony.

* **A tegnapi tüz** alkalmából nem mulaszthatjuk el, hogy meg ne jegyezzük, mikép czélszerü tüzrendőri szabályoknak és közegeknek hijával vagyunk. A toronyőrök idejében nem adnak hirt a vészről; s nincsenek fecskendőink ugy el rendezve, hogy azok gyorsan a vész szinhelyére jussanak. Rendesen a tanulóifjuság — ha itthon van — fejt ki legtöbb erélyt a tüzoltásnál; s ezuttal az ifjaknak szünidejök levén, nagyon kitünt tüzoltási ügyetlenségünk. Óhajdandó, hogy a városi tüzrendőrség — ha ugyan létezik ilyen, ha nem létezik, teremteni kell — a főiskolai és a már megalakult polgári tüzoltó társaságokkal, előlegesen közmegállapodásra jutván, szabályszerüen intézkednék a tüzoltásra s az ily alkalmakkor szükségelt őrködésre nézve. Különben a vész tetemesb károsodásokat von maga után. Egyuttal a lakosságnak érdekében áll, hogy segédkezet nyujtson a tüzoltóknak. Végre pedig minden háztulajdonosnak maga iránti kötelessége, épületeit tüzellen biztositani. Ugy halljuk, hogy a legközelebb leégett épületek nem voltak biztositva.

* **A darabosutczai boszorkány** ügyében sok egyénnek meg fog gyülni a baja, kik azzal érintkeztek, illetőleg kuruzslásait igénybe vették, minthogy az ilyenek mindnyáján mint tanuk ki fognak hallgattatni; maga a boszorkánymester már is többeket megnevezett, akik még mainapság is ily vastag világcsalás előmozditásában közremüködtek.

* **A helybeli katonai** lakbéri viszonyok ügyében a honvédelmi miniszterium által a kivánt munkálatokat a kapitányi hivatal bevégezvén, azok az illető helyre oly javaslattal terjesztettek fel, hogy miután a kibérelt katonatiszti szállásokhoz mindenféle szolgálmányt például a meszelést, tisztogatást, stb. a város teljesitteti, s mégis ezeken kivül évenkint 8—9000 forinttal kénytelen a lakbéreket megpótolni: a m. kir. honvédelmiminiszterium városunkban a katonatiszti lakbéreket az első osztályba sorozná.

* **Az ősz közeledtét** ugyancsak érezteti a pár nap óta beállott hüvös időjárás, amely a minden irányban történt s némely helyeken jéggel vegyült nagy esőzéseknek következménye; söt mint hallottuk: az ország felső részében levő hegységekre némely helyen a tél előhirnöke hólepel alakjában már szállongott is lefelé.

* **Két fiatal embert** záratott el ma a mezei rendőrség azon vétségökért, hogy a cserén a csőszt, ki meg akarta őket zálogolni, kegyetlenül megverték.

* **Beküldetett.** „A mult évben valaki látogatóim közül olvasás végett tőlem kölcsön kérte „Komlóssy Imre utazási jegyzeteit" — „leveleit". Miután szembe nem jut, ki volt a kölcsönkérő, ezennel felhivom, hogy ezen előttem felette becses emléket hozzám visszajuttatni ismerje becsületbeli kötelességének." — Debreczen, 1874. aug. 25. Vincze Viktor.

* **Nevezések az 1874. évi debreczeni lóversenyekre.** Bezárva 1874. augusztus 15-kén. **Második nap.** Hétfőn, október 5-kén. Sz. kir. Debreczen város dija 100 arany. Handicap ¾ mfd. (8 nev.) 1. Baltazzi Aristid ur 5 é. sg. m. Drum Major. 2. Blaskovits Ernő ur 4 é. p. m. Bajnok. 3. Gr. Festetics Pál 2 é. f. k. Tücsök. 4. Gróf Lamberg Henrik nev. gr. Lamberg Ferencz 3 é. p. k. Whim. 5. gr. Ugarte 3 é. p. k. Gina ap. Giles I. any. Lawa. 6. Gróf Forgách László 3 é. sp. k. Firefly ap. Bois Roussel any. Flighty. 7. ugyanaz 3 é. p. m. Turco ap. Daniel O Rourk any. Star' of the Vale. 8. Ifj. gr. Almássy Kálmán id. p. m. Braemar ap. Blair Athol any. Phanton Sail. Kis bánatjelentés szeptember 15-ig. 300 arany államdij 2 mfd. (6 nev.) 1. Baltazzi Aristid ur 3 é. p. k. Lady Patroness. 2. ugyanaz 3 é. p. m. Tápió. 3. Gróf Festetics Pál 4 é. p. m. Woodroof. 4. Gr. Lamberg Henrik nev. gr. Lamberg Ferencz 3 é. p. k. Whim. 5. Ochoki Kalixtus lovag ur 3 é. sg. k. Natalie. 6. Gr. Nádasdy Ferencz 4 é. p. k. Babér. Akadályverseny, 200 arany államdij. 3 mfd. (5 nev.) 1. Blaskovits Ernő ur 4 é. sp. h. Cromwell ap. Carnival any. Louise Bonne. 2. Gr. Lamberg Henrik 5 é. m. Danillo félvér ap. Daniel. 3. Gr. Ugarte 4 é. p. m. Franc Maçon ap. Buccaneer any. Flighty. 4. Gr. Szapáry Iván 5 é. p. m. The Jew ap. Elland any. Jezabel. Vigaszverseny Handicap 1 mfd. kötelező minden lóra, mely aug. 15-ig nevezve van. (32 aláirás.) 1. Baltazzi Aristid ur 3 é. p. k. Lady Patroness. 2. ugyanaz 2 é. sg. k. Paperl. 3. ugyanaz 2 é. p. k. ap. Cotswold any. Gipsy Girl. 4. ugyanaz 5 é. sg. m. Drum Major. 5. ugyanaz 3 é. p. m. Tapió. 6. Blaskovits Ernő ur 4 é. sp. h. Cromwell. 7. ugyanaz 4 é. p. m. Bajnok. 8. Gr. Festetics Pál 2 é. f. k. Tücsök. 9. ugyanaz 5 é. sg. k. Virginia. 10. ugyanaz 4 é. p. m. Wodroof. 11. Gr. Lamberg Henrik 5 é. m. Danillo (félvér.) 12. ugyanaz nevez gr. Lamberg Ferencz 3 é. p. k. Whim. 13. Ochoki Kalixtus lovag ur 4 é. p. m. Pan. 14. ugyanaz 5 é. sg. k. Protection. 15. ugyanaz 3 é. sg. k. Natalie. 16. Gr. Ugarte 3 é. p. k. Gina. 17. ugyanaz 4 é. p. m. Franc Maçon. 18. Gr. Nádasdy Ferencz 4 é. p. k. Babér. 19. ugyanaz 2 é. sp. k. Carina. 20. Gr. Forgách László 2 é. sp. m. Boomerang. 21. ugyanaz 2 é. p. m. Uncle Tom. 22. u. a. 4 é. p. k. Vivacity. 23. ugyanaz 3 é. p. k. Dryad. 24. ugyanaz 3 é. sp. k. Firefly. 25. ugyanaz 3 é. p. m. Turco. 26. Gr. Bathyányi Géza 2 é. f. m. Annoyance. 27. Blaskovicts Ernő ur 3 é. sg. m. Czimbora. 28. Gr. Szapáry Iván 5 é. s. k. Galathee. 29. ugyanaz 5 é. p. m. The Jew. 30. Ifj. gr. Almássy Kálmán 3 é. sp. kancza Wooe Nymph. 31. ugyanaz id. p. m. Braemar. 32. Vacano lovag főhadnagy 4 é. pej kancza Frou-Frou. Kis bánatjelentés szeptember 15-dikig. Eddig kis bánat jelentetett: Tücsök — ért. Führer Ernő, titkár.

Hazai hirek.

(*) A Duna vizállása nemcsak Bécsben, hanem Budapesten is emelkedőben van. Kivált a Margitsziget körül érezhető ez, a hol a viz a kisgőzhajó dobogójára nem egyszer becsap a nagy hajók mozgása folytán.

(*) Villámcsapások. M.-Berényben — a „Békésmegyei közlöny" szerint — mult csütörtökön a villam az egyik templomba beütött, s ez le is égett. — Továbbá, a győri „Szabad Polgár" irja a következőket: komárommegyei Ekel községben a mult vasárnap délelötti 10½ órakor, a villám a kath. templom tornyába becsapott, a haranglábat erősen megingatta, s a templomba épen ájtatosságra összegyült hivek közül egy Lengyel Ignácz nevü embert agyonütött s 9 személyt annyira megsértett, hogy felgyógyulásához kevés a remény.

(*) Nagy Demén folyó hó 21-én éjjel rablógyilkosság követtetett 7 álarczos rabló által. Az esetet a „Szabad Polgár" igy irja le: hét lárvás rabló berontott Freund lakására, üres erszényeik megtöltése végett. Amint betoppantak, a megtámadott „ismerlek", szóval fogadta őket s egyiknek lárváját letépte, mire ez Freundra fegyvert sütött, ki azonnal holtan esvén le, utána a rablók, kifosztván a lakást minden értékességtől, megfutamodtak. — Ugy halljuk azonban, hogy a támadók közül 4 en már kézrekerültek.

A „Debreczen"

eredeti

MAGÁNTÁVIRATA.

— **Budapest, augusztus 25. A nagyrőczei gimnázium tettleg beszüntettetett, amint ez a hivatalos lapban is közöltetik.**

Az „Egyetértés" Kossuthtól rövid időn nagybecsü politikai levelet fog közleni, mely valószinüleg az utóbbi eseményekre és párthelyzetekre is vonatkozással lesz.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:

OLÁH KÁROLY.

Főmunkatárs:

SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Arverési hirdetés.

A mislyei m. kir. közalapitványi ker. főtisztség részéről közhirré tétetik. — miszerint Zemplénmegyében kebelezett bodrog-kisfaludi, szőgi és lengi határokban levő és a m. kir. tanulmányi alap tulajdonát képező, alább megnevezett javadalmak folyó év **szeptember 10-kén** reggeli 10 órakor a bodrog-kisfaludi uradalmi épületben tartandó zárt ajánlatokkal összekötött nyilvános árverezés utján az alább idézett bérkorszakra a legtöbbet igérőnek bérbe fognak adatni. — U. m.

I. A bodrog-kisfaludi ugynevezett Czifra és állásos korcsma, a hozzá tartozó belsőség és épületekkel együttesen folyó év nov. 1 től 1880. év szept. 30-ig, vagy is 5 év 11 hóra.

II. A longi italmérési jog folyó év nov. 1 től 1880. év szeptember 30 ig, vagy is 5 év 11 hóra.

III. A Bodrogban a halászati jog folyó év nov. 1 től 1880. év szept. 30 ig, vagyis 5 év 11 hóra.

IV. A dobrog kisfaludi, szőgi és longi földbirtok az ahoz tartozó belsőség és épületekkel, még pedig:
1. szántóföld 202 $^{1004}/_{1200}$ hold,
2. rét 462 kaszás 262□°.
3. szőlő 112 kapás 185□° (egy kapás 200□°),
4. nádas 33$^{400}/_{1200}$ hold,
5. volt erdő, jelenleg legelő 42 hold,
6. a bodrog-kisfaludi, szőgi és longi határban az uradalmat illető közös legelőjoga folyó év november 1-től 1880. év szeptember 30 ig vagyis 5 év 11 hóra.

Felkéretnek a vállalkozni szándékozók, miszerint a fentidézett napon, időben és helyiségben a kikiáltási árakhoz képest magukat 10 % bánatpénzel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

Az árverési feltételek a bodrog-kisfaludi m. k. közalapitványi uradalom erdővédségnél betekinthetők, — utó, valamint szabályellenesen szerkesztett ajánlatok el nem fogadtatnak.

Mislye, 1874. aug. 20.

Gr. Kornis József,
m. k. közalapitványi főtiszt.

477 2—3

Helyváltoztatás.

Alulirottnak van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy az eddig piaczutczán Dragota-féle háznál folytatott **füszer- és festéküzletemet** a fehérló szállodával szemben, a Miklós- és Nagyváradutcza sarkán fekvő **Fróhner-féle** házhoz tettem át.

Midőn a t. közönségnek eddigi szives pártfogásáért hálás köszönetemnek van szerencsém kifejezést adni, egyuttal becses pártfogását és jóakaró bizalmát jövőre is kérem.

481 1—5 **SÖTÉR MIKLÓS.**

Gép fa-olaj.

Kész, törött festékek, száraz festékek, pamacsok, gallicziai és ausztriai terpentinolaj, bőr, vas, padozat-terpentin és kopál-lackok, parafin, szekér-kenőcs, ásvány-vizek, valamint mindenféle füszer áruk, jutányos árban ajánltatnak.

Kacsó Ferencz,
füszer és festék kereskedésében,
a takarékpénztár háza alatt.
Ugyanott tanuló az üzletbe felvétetik.

394 7—10

Vadàszoknak!

A hatvanutczai házak után eső ondódi földeken a vadászati jog haszonbérbe adandó. — A bérleni kivánók értekezhetnek Szallár Ferencz urral, mint a hatvanutczai gazdaság elnökével.

479 1—

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.